Afblijven!

- Roo -

Handelingsprotocol

De Veilige School Zwolle

Doelstelling van handelingsprotocol:

Het handelingsprotocol is een aanzet om te komen tot gezamenlijke beleidsvorming en beleidsuitvoering ten aanzien van de Veilige School in Zwolle.
De scholen voor voortgezet onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs in Zwolle geven met het handelingsprotocol op éénduidige en consequente wijze aan hoe te reageren op grensoverschrijdend gedrag.

Om het werk- en pedagogisch klimaat en daarmee ook de onderwijskansen van leerlingen te beschermen en te bevorderen, heeft iedere school huis- en gedragsregels opgesteld. Deze staan vermeld in de schoolgids. De Zwolse scholen willen immers een veilige omgeving bieden waar leerlingen zich op hun gemak voelen, kunnen leren en vrienden kunnen maken. Ook voor het welbevinden van de personeelsleden van de scholen is een veilige werkplek van groot belang.

Het handelingsprotocol wil de scholen een handreiking bieden bij het opstellen van de huis- en gedragregels en bij het opstellen van een veiligheidsplan. Het protocol bevat afspraken over geweld, intimideren, pesten, schelden, drugs, vernieling, diefstal, wapenbezit, vuurwerk en schoolverzuim. Het protocol geeft tevens aan welke stappen moeten worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag.
Naast het stappenplan wordt in het protocol aan onderwijsinstellingen een richtlijn geboden met betrekking tot de inschakeling van politie, de vertrouwenspersoon van de GGD, de afdeling leerplicht of andere relevante organisaties.

Door in Zwolle gezamenlijke afspraken te maken over het hanteren van het handelingsprotocol binnen het onderwijs zal een belangrijke stap voorwaarts worden gezet in het bevorderen van de Veiligheid in en om het Zwolse Voortgezet Onderwijs.

Inhoud

Inleiding

Stappenplan school
Uitwerking stappenplan

Protocol
1 Fysieke agressie
2 Verbale agressie
3 Drugsbezit en -handel
4 Vernieling
5 Wapenbezit
6 Diefstal
7 Vuurwerkbezit en -handel
8 Seksuele intimidatie
9 Schoolverzuim

Bijlagen
- Stappenplan na melding

door de school zelf toe te voegen:
- Klachtenregeling Seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het Onderwijs
- Reglement gezonde School en Genotmiddelen
- Aanpak Preventieteam Zwolle
- Aanpak Pesten
- Leerlingenstatuut
- Gedrag- en huisregels

Inleiding

Om het pedagogisch leefklimaat en daarmee ook de onderwijskansen binnen de onderwijsinstelling te beschermen en te bevorderen, heeft de onderwijsinstelling gedragsregels opgesteld en neergelegd in de schoolregels (deze staan vermeld in de schoolgids en zijn op te vragen bij de administratie). Het gaat hierbij om geboden en verboden gedragingen. Daar waar sprake is van verboden gedragingen door leerlingen dient de onderwijsinstelling consequent en adequaat te reageren. Iedere school heeft hiervoor haar eigen aanpak en reglement. Echter, in dit protocol wordt een algemeen stappenplan weergegeven dat scholen meer structuur biedt. Het stappenplan voor de school heeft te maken met de ernst van de overtreding of de frequentie daarvan. Naast het stappenplan wordt in het protocol aan de onderwijsinstelling een richtlijn geboden met betrekking tot de inschakeling van politie, de vertrouwenspersoon van de GGD of de afdeling leerplicht.

Het protocol is opgesteld ten aanzien van de volgende gedragingen:

1. Fysieke agressie en intimidatie
2. Verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie
3. Drugsbezit, -handel en -gebruik / alcoholgebruik en -bezit
4. Vernieling
5. Wapenbezit
6. Diefstal
7. Vuurwerkbezit en -handel
8. Seksuele intimidatie
9. Schoolverzuim

Na het protocol volgt een toelichting waarin een algemene handelwijze van de school wordt weergegeven wanneer zij met grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van bovenstaande gedragingen van leerlingen te maken krijgt.

Stappenplan School

Bij het signaleren van een incident zet de school de volgende stappen

A. Inschatting van de situatie

Aantal vragen gesteld

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wetovertredend gedrag?
- Dient de politiecontactfunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?
- Consultatie andere hulpverlenende instellingen

B. School handelt als volgt (gefaseerd, afhankelijk van de situatie)

1. Gesprek met dader en medewerker van de school
2. Gesprek slachtoffer/benadeelde en medewerker van de school
3. Gesprek met ouders/verzorgers
4. Vervolggesprek school, dader, slachtoffer/benadeelde en ouders/verzorgers
5. Zo nodig wordt de leerling (dader en slachtoffer/benadeelde), indien van toepassing via het preventieteam, verwezen naar een hulpverleningsinstantie (zie bijlage: preventieteam).
6. Bedenktijd (over vervolg t.a.v. schorsing, terugkeer, bemiddeling, verwijdering)
7. Schorsing
8. Verwijdering

Indien het om gedragingen gaat die ook door de wet om een reactie van politie/justitie vragen, de politie in kennis wordt gesteld.

C. Rol van de Politie (gefaseerd, afhankelijk van de situatie)

- Informeren
- Adviseren
- Onderzoeken
- Gezinsgerichte aanpak
- Wijkgerichte aanpak

Uitwerking stappenplan

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot de sanctionerende ronde en/of inschakelen van politie d.m.v. de vaste contactpersoon bij de politie.

1. Gesprek leerling - medewerker school.
In de preventieve, oftewel ongesanctioneerde, ronde zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig wordt de leerling, indien van toepassing via het preventieteam, verwezen naar een hulpverleningsinstantie (zie bijlage: preventieteam). Eventueel wordt de politiecontactfunctionaris op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Indien uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet wordt overtreden, wordt de politie in kennis gesteld.

2. Gesprek school, ouders/verzorgers en leerling.
De school behoud zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet t.a.v. het gedrag van de leerling.
Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers. Vanaf dit moment worden aantekeningen in het dossier gemaakt over de betreffende leerling in een leerlingvolgsysteem.

3. Vervolggesprek schoolleiding met leerling en ouders/verzorgers.
Korte weergave in leerlingvolgsysteem. Afhankelijk van de problematiek wordt de hulpverlening of de politiecontactfunctionaris op de hoogte gesteld.

4. Hulpverlening.
De school heeft een eigen hulpstructuur. Een van de structuren is het Preventieteam. (zie bijlage Preventieteam). Het team bestaat uit afvaardiging van school, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, leerplichtzaken. Dit preventieteam van de school is een belangrijke schakel bij het vinden van de juiste vorm van hulpverlening voor zowel dader als slachtoffer. Binnen het preventieteam kan ook worden besproken wat de juiste aanpak van de school t.a.v. dader en slachtoffer is. Buiten dit zijn er hulpverlenende instanties die betrokkenen kunnen helpen. In de Productenmap "De Veilige School Zwolle" is een adressenlijst van deze hulpverlening opgenomen. Op school is de leerlingbegeleiding op de hoogte van de werking van deze sociale kaart.

5. Verantwoordelijkheid.
De school draagt verantwoordelijkheid voor het opstellen van gedrags- en huisregels. Bij overtreding van deze regels past zij een sanctiestructuur toe. Deze regelgeving is opgenomen in de schoolgids, het schoolreglement en besproken met ouders en leerlingen. Wanneer sprake is van overtreding van regelgeving voelt de school zich verantwoordelijk voor de leerling binnen het schoolgebouw, binnen schooltijd (is roostertijd) en binnen de tijd van school naar huis. Ten aanzien van deze verantwoordelijkheid is geen strikte juridische regelgeving.

Mogelijke sancties:

Tegenover de ongewenste/verboden gedraging van de leerling wordt door de school een sanctie gezet. Tevens zal ook in deze periode aandacht zijn voor eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig wordt de leerling, via het preventieteam, verwezen naar een hulpverleningsinstantie (zie bijlage: preventieteam). Bij stafbaar gedrag wordt altijd de politiecontactfunctionaris op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Indien blijkt dat het om een gedraging gaat die tevens door de wet gesanctioneerd dient te worden wordt de politie in kennis gesteld.

6. Bedenktijd.
In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd (separeren uit de groep). De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te kunnen bezinnen of beraden over eventuele volgende stappen. De ouders/verzorgers worden terstond telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op deze maatregel is een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen, schoolonderzoeken en examens. Melding in leerlingvolgsysteem.

7. Schorsing.
In deze fase wordt de leerling formeel voor de duur van één tot maximaal vijf dagen geschorst. Hiervan wordt melding gemaakt in het leerlingvolgsysteem. De onderwijsinstelling meldt de schorsing (inclusief verantwoording en voorgeschiedenis) schriftelijk aan:

- de onderwijsinspectie (indien schorsing langer is dan één dag);
- de leerplichtambtenaar (bv. d.m.v. het toesturen van de kopie van de brief die aan de ouders is gestuurd);
- de ouders/verzorgers en de leerling worden schriftelijk en mondeling op de hoogte gebracht, zij worden tevens uitgenodigd voor een gesprek;
- afhankelijk van het voorval en het gedrag van de betreffende leerling wordt in verband met risico op schooluitval het preventieteam op de hoogte gebracht.

8. Terugkeer.

- Na schorsing van de dader en na afwezigheid van slachtoffer/benadeelde wordt terugkeer begeleid door de contactpersonen van de school en betrokkenen (Bv. ouders, politie, Slachtofferhulp). Binnen de school en in de klas zal hiervoor tijd moeten worden genomen.

9. Verwijdering.
Dit is de laatste stap in het sanctiemodel. De leerling wordt niet meer toegelaten tot de onderwijsinstelling. Het bevoegd gezag/schoolbestuur neemt het besluit of er wordt overgegaan tot definitieve verwijdering.

- Schoolbestuur stelt de inspectie schriftelijk in kennis.
- De ouders/verzorgers en de leerling worden schriftelijk in kennis gesteld van (voorgenomen) verwijdering/doorverwijzing.
- De onderwijsinstelling is verplicht de inspanning te leveren om in 8 weken tijd de leerling bij een andere onderwijsinstelling onder te brengen. De school moet kunnen aantonen dat zij gedurende 8 weken actief op zoek is geweest naar een oplossing.
  De leerplichtambtenaar wordt direct in kennis gesteld van de verwijdering en de opgestarte procedure. Hij of zij kan de school adviseren en helpen bij het vinden van oplossingen voor de betreffende leerling.
- Indien een school een leerling wil verwijderen en wil onderbrengen bij een andere reguliere school in Zwolle dient deze laatste een plaats vrij maken om de verwijderde leerling van de andere school op te nemen. De ontvangende school neemt de leerling eerst op basis van detachering. De leerling blijft nog drie maanden ingeschreven bij de oude school. Hierna wordt de leerling pas officieel overgeschreven. Wanneer de leerling door de nieuwe school moeilijk te handhaven is, mag de leerling worden teruggestuurd naar de oude school. Deze heeft vervolgens weer gedurende 8 weken de inspanningsverplichting een oplossing te zoeken.
- De school verschaft relevante informatie aan de andere school t.a.v. de voorgeschiedenis van de leerling.

10 **Bemiddeling.**

- Als na onderzoek de dader bekend is volgt sanctie. De sanctie kan als uitgangspunt hebben dat de schade geregeld wordt tussen de partijen.
- Regelmatig contact tussen school en ouders van dader en slachtoffer/benadeelde is van essentieel belang.
- Bij afhandeling en bemiddeling van een voorval de contactpersoon van de school een belangrijke rol spelen. Deze kan het slachtoffer/benadeelde wijzen op externe hulpverlening zoals Bureau Slachtofferhulp.

Politie inschakelen

Indien er sprake is van een door de onderwijsinstelling verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden zal in principe de politie worden ingeschakeld, tenzij de schoolleiding oordeelt dat politieel optreden niet noodzakelijk of gewenst is. Wel wordt de contactfunctionaris (de vaste contactpersoon) van de politie op de hoogte gesteld, dit op basis van vertrouwen en samenwerking. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding). In principe wordt de politie pas ingeschakeld nadat de ouders/verzorgers van de leerling zijn geïnformeerd. Ook worden wanneer er sprake is van een slachtoffer, de ouders/verzorgers van het slachtoffer op de hoogte gesteld. Indien de gedraging of de omstandigheden vereisen dat direct politieoptreden noodzakelijk is worden de ouders/verzorgers ten spoedigste achteraf op de hoogte gebracht.

1. Fysieke agressie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. Waneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk zal moeten worden herkend. De gevolgen voor het slachtoffer –nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geld voor zowel slachtoffer als pester.

Juridische definitie

Eenvoudige Mishandeling (art. 300 WvS)

- Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het mogelijkheidsbewustzijn) . Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware Mishandeling (art. 302 WvS) Idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS)

- Het opzettelijk (mogelijkheidsbewustzijn), al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Vechterij (art. 306 WvS)

- Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld (minstens 3)

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

- Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Toelichting

Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling niet bestaat uit een meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis, (bijv. klap mat vlakke hand op rug o.i.d.) verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling zelf op deze gedraging reageert. Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijv. compleet in elkaar trappen van slachtoffer), letsel structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Bedenk dat fysiek geweld veelal dient om een ander naar zijn hand te zetten (te onderwerpen) en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Het kan een inleiding zijn voor intimidatie (zie verbale agressie). Afgezien van fysieke gevolgen (pijn/letsel) en aantasting van persoonlijke vrijheden komt een slachtoffer vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook NOOIT getolereerd worden.

Fysieke agressie

Slachtoffers van geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is voor strafrechtelijke aanpak meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt
- Toepassen sanctiestructuur;
- Politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen, enz.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie
- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld;
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven;
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is HALT-verwijzing niet mogelijk, met uitzondering van vernieling of openlijk geweld tegen goederen).
- Ouders dader en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Buro Slachtofferhulp
- Riagg Zwolle
- Steunpunt huiselijk en seksueel geweld
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

2. Verbale agressie

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon.
We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen langdurig verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk zal moeten worden herkend. De gevolgen voor het slachtoffer –nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geld voor zowel slachtoffer als pester.

Juridische definitie

Bedreiging met (art. 285 WvS)

- openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen;
- enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht;
- verkrachting;
- feitelijke aanranding van de eerbaarheid;
- enig misdrijf tegen het leven gericht;
- gijzeling;
- mishandeling;
- brandstichting.

Intimidatie (art. 284 WvS)

- Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechterlijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS)

- Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven (ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld).

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS)

- Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (art.137c t/m f WvS)

- Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Toelichting

Indien verbaal geweld niet gepaard gaat met enige feitelijkheid (dus zonder middel dat de bedreiging/intimidatie kracht bij zet) en er geen sprake is van een structureel karakter, verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling de gedraging zelf sanctioneert. Let op: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. Daarom verdient het aanbeveling dat de school dit zelf aanpakt. De politiecontactpersoon kan voor advies worden benaderd. Gaat het verbaal geweld wel gepaard met enige feitelijkheid die de bedreiging of intimidatie kracht bijzet, dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of structureel karakter.

Verbale agressie

Bedreiging/intimidatie vaak dient om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook NOOIT getolereerd worden.

Slachtoffers van verbaal geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is het voor strafrechtelijke aanpak vaak een aangifte nodig. Een duidelijke stelling name van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief).
Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen onderwijsinstelling

Ten aanzien van pesten heeft de school een preventieve aanpak. Dit is een meersporenaanpak met niet alleen een programma voor de leerlingen maar ook aandacht voor de rol die de ouders, docenten en overig personeel kunnen spelen bij het voorkomen van pesterijen. Probleemoplossende gesprekken worden in principe gevoerd door mentor. Indien deze gesprekken uiteindelijk niets opleveren komen sancties in beeld.
Wanneer het om een strafrechtelijke aanpak gaat zal de school de situatie inschatten om daarna te bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt
- Toepassen sanctiestructuur;
- Eventueel de politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie
- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd.
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is HALT-verwijzing niet mogelijk).
- Ouders dader en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)
- Meldpunt discriminatie
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Buro Slachtofferhulp
- Riagg Zwolle
- Steunpunt huiselijk en seksueel geweld
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

3. Drugsbezit, -gebruik en -handel en alcohol-gebruik en -bezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van alcohol, drugs is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in / verstrekken van drugs of deze medicijnen is verboden. De school heeft dit als huisregel in het schoolreglement opgenomen. Hierin zijn sancties opgenomen, een ieder weet wat hem te wachten en te doen staat wanneer een regel overtreden wordt. Het reglement bevat regelgeving ten aanzien van roken, alcohol, cannabis en overige drugs.

Juridische definitie

De bij de Wet verboden drugs en de gedragingen die met betrekking tot deze drugs verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Opiumwet. Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de drank en horeca wetgeving. Verder zijn de Warenwet (paddestoelen) en de Wet op geneesmiddelen van toepassing.

Toelichting

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend.
Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik/-bezit het leefklimaat binnen een school aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: Indien jongeren cannabis voorhanden hebben en dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld. Enerzijds om de drempel drugs te gebruiken hoog te houden en anderzijds om een duidelijk en goed te hanteren beleid te voeren. Minderjarigen mogen ook niet in het bezit zijn van softdrugs voor eigen gebruik. Immers coffeeshops mogen slechts aan meerderjarigen verkopen. Bij middelengebruik dan wel handel dan moet de grens op NUL gesteld worden, inhoudende dat harddrugs in het geheel niet getolereerd worden.

De onderwijsinstelling verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven binnen de schoolgebouwen of het terrein van de onderwijsinstelling te brengen. Ingeval de onderwijsinstelling kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs / medicijnen binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde drugs en medicijnen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Drugsbezit, -gebruik en -handel en alcoholgebruik en -bezit

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair:
- Toepassen sanctiestructuur,zie reglement Gezonde School en Genotmiddelen;
- Drugs afgeven aan de politiecontactfunctionaris;
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op school uitdelen, al dan niet met winstbejag).
- Bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten (zie Productenmap De Veilige School Zwolle;

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:
- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie ingeschakeld;
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.

Maatregelen politie

- Indien door de school wordt aangegeven dat contact wenselijk is bijv. t.b.v. informatie over verkooppunten wordt met de politiecontactfunctionaris contact gelegd.
- Indien wordt gehandeld in strijd met de opiumwet wordt tegen de persoon proces-verbaal opgemaakt.
- Informeren ouders verdachte.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)
- Stichting CAD
- Riagg Zwolle
- Ambelt Jeugdhulp
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

Vernieling

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt
- Toepassen sanctiestructuur;
- Bemiddeling in schadevergoeding of herstellen van de schade door de dader;
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van:
- Een vernieling met meer dan geringe schade;
- Vernieling door een groep leerlingen;
- Getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel/schadevergoeding.

- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld;
- In schadevergoeding door ouders/verzorgers dader wordt bemiddeld;
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt, indien nodig, ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- Indien aan de criteria wordt voldaan wordt de verdachte naar HALT verwezen;
- Ouders dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- In schadevergoeding tussen (ouders) dader en slachtoffer wordt bemiddeld.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)
- Buro Slachtofferhulp
- Riagg Zwolle
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

5. Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie

De bij Wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk en daarmee onwenselijk. Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit / voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar tevens gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stilletto's, vlindermessen valmessen e.d.) alsmede voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen) in bezit te hebben of als wapen te hanteren.

Ingeval de onderwijsinstelling kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen tot afgifte. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen. Afgegeven wapens en bedoelde voorwerpen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie is politioneel optreden vereist. De politie wordt in kennis gesteld. De politiecontactfunctionaris kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Wapenbezit

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt
- Toepassen sanctiestructuur;
- Ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politiecontactfunctionaris;
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie
- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld;
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- Ouders verdachte worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)
- Buro Slachtofferhulp
- Riagg Zwolle
- Steunpunt huiselijk en seksueel geweld
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

6. Diefstal

Algemene definitie

Stelen, roven.

Juridische definitie

Eenvoudige Diefstal (art. 310 WvS)

- Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het wederrechterlijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Het verkopen van een goed, valt onder het als heer en meester beschikken.

Gekwalificeerde Diefstal (art. 311 WvS)

- idem 310 Sr, bij gelegenheid van brand, ontploffing;
- idem 310 Sr, gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- idem 310 Sr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

- idem 310/311 Sr indien voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapping op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

- Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort

Afdreiging (art. 318 WvS)

- idem 317 Sr. met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Handel en Heling (art. 416 en 417 bis WvS)

- Opzet- dan wel schuldheling: Het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. dat vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

Toelichting

Ingeval van een incidentele kleine diefstal, waarbij geen kwalificaties als bedoeld in 311/312/317/318 Sr voorkomen en waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling de gedragingen zelf sanctioneert. Indien het gaat om herhaling of om een goed met meer dan geringe waarde of indien wordt voldaan aan een van de kwalificaties genoemd in de artikelen 311/312/317/318 Sr., dan wel als schadevergoeding of teruggave niet mogelijk is, dan zal de onderwijsinstelling naast de te nemen schoolmaatregelen ook de politie in kennis stellen.

Diefstal

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt
- Toepassen sanctiestructuur;
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie
- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld;
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven;
- Het slachtoffer wordt, indien nodig, ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan criteria voldaan wordt, wordt de verdachte naar HALT verwezen.
- In teruggave of schadevergoeding gestolen goed wordt bemiddeld.
- Ouders dader en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)
- Buro Slachtofferhulp
- Riagg Zwolle
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

Vuurwerkbezit en -handel

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt
- Toepassen sanctiestructuur;
- Ingeleverd vuurwerk afgeven aan de politiecontactfunctionaris;
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen en / of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van
- Verboden vuurwerk (strijkers e.d.);
- Bezit buiten de toegestane periode, van een meer dan geringe hoeveelheid vuurwerk;
- Handel in vuurwerk;
- Afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode:

- Ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- Met inachtneming van het in de toelichting gestelde en indien aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld;
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan criteria wordt voldaan wordt naar HALT verwezen.
- Ouders/verzorgers verdachte worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)
- Buro Slachtofferhulp
- Riagg Zwolle
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

7. Vuurwerkbezit en -handel

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van en / of handelen in vuurwerk

Juridische definitie

Het voorhanden hebben van en / of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij mensenverzamelingen (zoals op schoolpleinen) is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een spelelement wordt. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast dat, als dit plaatsvindt in de nabijheid van een school, het geven en ontvangen van onderwijs ernstig belemmerd wordt.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om vuurwerk binnen de schoolgebouwen of op het terrein van de onderwijsinstelling te brengen.

Ingeval de onderwijsinstelling kennis, dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon vuurwerk binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht, of voorhanden heeft of op andere wijze onder zich heeft, zal verzocht worden dit vuurwerk in te leveren. Vervolgens wordt het vuurwerk ter vernietiging aan de politie overgedragen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel. De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van het handelen verkregen.

Indien het gaat om verboden vuurwerk (altijd) of om meer dan een zeer geringe hoeveelheid vuurwerk, of om handel in vuurwerk buiten de daartoe toegestane periode dan zal de onderwijsinstelling ook de politie in kennis stellen. De politiecontactfunctionaris kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wetsovertreding en of aangifte wenselijk is.

8. Seksuele intimidatie

Algemene definitie

Ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. (Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn).
Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een medewerker van de onderwijsinstelling is gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar. Zie hiervoor de Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs (uitg. Ministerie OC en W sept. '99)

Toelichting

Onderwijsinstellingen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie komt op alle schooltypes voor. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling - leerling
- personeel - leerling
- leerling - personeel
- personeel - personeel (dit wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten).

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen kan dit een aanleiding zijn een ander vak te kiezen of van school te gaan. Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische en/of emotionele schade ondervinden. Seksuele intimidatie kan een heel scala van handelingen (fysiek) omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moedwillig botsen. Echter, het kan ook verbaal geuit worden zoals: aanspreekvorm, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen. Tevens kan de intimidatie ook in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon bij de klachtencommissie of het bevoegd gezag.

Seksuele intimidatie

Maatregelen onderwijsinstelling

- De contactpersoon van de school schat in of de vertrouwenspersoon moet worden ingeschakeld. Scholen zullen een klachtenprocedure op de school ontwikkelen.
- Er is een contactpersoon op de school/locatie aangesteld (de voorkeur gaat uit naar twee personen: een man en een vrouw); dit kan een leerkracht of andere direct betrokkene bij de school zijn. Hij/zij is eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten. De aanwezigheid van een contactpersoon is bekend gemaakt bij schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers.
- Een vertrouwenspersoon van buiten de school is door het bevoegd gezag of bestuur van de scholen aangesteld met specifieke taken; tevens wordt er (evt. i.s.m. andere VO-scholen) een klachtencommissie in het leven geroepen.
- Indien sprake van seksuele intimidatie worden altijd de ouders van het slachtoffer, na overleg met de vertrouwenspersoon, en de dader (indien sprake is van een leerling) op de hoogte gesteld.
- Door de school wordt aan het schoolpersoneel, leerlingen en ouders/vezorgers informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie, welke mogelijkheden er zijn om een klacht in te dienen. Tevens zet de school zich in om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren.

Maatregelen politie

- Indien door het slachtoffer officieel een klacht wordt ingediend bij de politie kan hier de procedure in gang worden gezet. Deze procedure gaat via de politie, OM en de rechtbank.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)

- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Buro Slachtofferhulp
- Riagg Zwolle
- Steunpunt huiselijk en seksueel geweld
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

9. Schoolverzuim

Algemene definitie

Er zijn twee soorten schoolverzuim te onderscheiden:

Absoluut schoolverzuim
Een leerplichtige jongere staat niet bij een school/onderwijsinstelling ingeschreven.

Relatief schoolverzuim
Een leerplichtige jongere staat wel ingeschreven bij een school/onderwijsinstelling, maar deze wordt ongeoorloofd gedurende een lange of korte periode niet bezocht.

Juridische definitie (Herziene leerplichtwet 1969)

art. 19: controle absoluut schoolverzuim door burgemeester en wethouders. Burgemeester en wethouders controleren of jongeren, die als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven en nog leerplichtig of partieel leerplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling zijn ingeschreven.

art. 21: kennisgeving relatief schoolverzuim. Indien een ingeschreven leerling van een school t.a.v. wie deze wet van toepassing is, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim plaatsvond op drie achtereenvolgende schooldagen, dan wel het verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken meer dan 1/8 van het aantal les- of praktijktijd bedraagt, geeft het hoofd van de school hiervan onverwijld kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft.

Toelichting

Relatief schoolverzuim wordt onderverdeeld in:

Luxe verzuim
Leerplichtige jongeren worden thuisgehouden of blijven zelf thuis uit luxe overwegingen zoals een vakantie met het gezin of een feest (NB. vakantieverlof heeft een maximum van 10 dagen per schooljaar).

Signaal verzuim
Het schoolverzuim is een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, faalangst, het zich niet welbevinden op school, niet kunnen omgaan met conflictsituaties etc.

In dit verband gaat het met name om het signaalverzuim. Signaalverzuim kan leiden tot voortijdige schooluitval. Wanneer de school leerplichtzaken van de gemeente Zwolle op de hoogte stelt van het signaalverzuim zal de leerplichtambtenaar de ouders/verzorgers en de jongere wijzen op hun wettelijke verplichting onderwijs te volgen. Daarnaast is het van groot belang aandacht te besteden aan de achterliggende gronden van het verzuim en te zoeken naar een passende oplossing, indien mogelijk samen met school, ouders/verzorgers en de jongere. Eventueel (en indien van toepassing) kan het preventieteam worden ingeschakeld. Hoe eerder er aandacht is voor de achterliggende problemen van het schoolverzuim hoe groter de kans is dat herhaling van verzuim of zelfs uitval van de jongere te voorkomen is.

Schoolverzuim

Maatregelen onderwijsinstelling

- Directies van scholen geven aan de leerplichtambtenaar van de woon- of verblijfplaats van de jongere binnen 7 dagen kennis van in- en afschrijvingen van leerplichtige jongeren. Dit om absoluut schoolverzuim te kunnen controleren.
- Directies van scholen zijn verplicht om de leerplichtambtenaar van de woon- of verblijfplaats van de jongere in kennis te stellen van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim (art.21). Voor deze melding wordt het formulier 'kennisgeving vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim' gebruikt, (zie bijlage leerplicht en toelichting schoolverzuim).
- Ook herhaaldelijk kortdurend verzuim dat structureel dreigt te worden kan gemeld worden bij de leerplichtambtenaar.
- Van de school wordt verwacht dat zij een sluitende verzuimregistratie voeren en in hun schoolplan aangeven hoe de verzuimregistratie is georganiseerd.
- Van scholen wordt verwacht zorg en aandacht te besteden aan de leerling bij schoolverzuim.
- Vanuit school kan naast melding bij leerplichtzaken de situatie van een leerling ingebracht worden in het preventieteam van de school. Dit is raadzaam als er problematiek op meerdere levensterreinen aan het verzuim ten grondslag lijken te liggen en deze problematiek de interne zorgstructuur van de school overstijgt.

Maatregelen leerplichtambtenaar

- De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de leerplichtwet 1969 om het recht op onderwijs voor iedere jongere te bewaken.
- Als blijkt dat een (partieel) leerplichtige jongere niet staat ingeschreven bij een school of indien een kennisgeving van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim is ontvangen, stelt de leerplichtambtenaar na overleg met de betrokkenen van de school een onderzoek in.
- De leerplichtambtenaar hoort de voor de jongere verantwoordelijke personen en de jongere zelf en tracht hen ertoe te bewegen hun verplichtingen na te komen.
- Blijkt aan de ambtenaar dat de voor de jongere verantwoordelijke personen of de jongere zelf weigeren de jongere in te laten schrijven bij een school of zij willens en wetens geen zorg dragen voor geregeld schoolbezoek, dan zal zij aangifte doen aan de officier van justitie in de vorm van een proces-verbaal.
- In de toelichting van de herziene Leerplichtwet 1969 wordt krachtig benadrukt dat het toezicht houden het karakter zou moeten dragen van maatschappelijke zorg. De leerplichtambtenaar zal in haar onderzoek aandacht hebben voor achterliggende problematiek van het verzuim en door middel van advies bemiddeling en verwijzing trachten het schoolverzuim te beëindigen.

Maatregelen van het Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie heeft de aanpak van de handhaving van de Leerplichtwet verscherpt omdat zij een duidelijke relatie legt tussen jeugdcriminaliteit en schoolverzuim. In dit kader wordt een "lik op stuk-beleid" gevoerd waarbij afspraken zijn gemaakt over een snellere afhandeling van leerplichtzaken. Zo zal voortaan in een eerder stadium proces verbaal worden opgemaakt. De procedure hiervoor is in overleg met de officier van Justitie opgesteld. Justitie streeft naar afhandeling van de strafzaken binnen een termijn van drie maanden. In voorkomende gevallen neemt de leerplichtambtenaar contact op met de officier van Justitie. Minstens een maal per jaar zal er een overleg plaatsvinden tussen de leerplichtambtenaren, de Raad voor de Kinderbescherming en de Jeugdofficier van Justitie.
Het Openbaar Ministerie stelt voorop dat het van groot belang is zo snel mogelijk te reageren op een geconstateerde overtreding. Daarom is het noodzakelijk dat er op de scholen een sluitende verzuimregistratie is georganiseerd. Met name bij signaalverzuim en absoluut verzuim waarbij de situatie zeer zorgelijk kan zijn, is zeer snel vervolgen een belangrijk element in het vergroten van de kans dat het strafrecht op enigerlei wijze kan bijdragen aan het oplossen van het probleem.
Wat betreft de termijnen zijn de volgende afspraken gemaakt.
-Absoluut verzuim: uiterlijk twee maanden na de melding van de leerlingadministratie wordt een proces verbaal opgemaakt en aan het Openbaar Ministerie gezonden.
-Luxe verzuim: binnen twee maanden nadat de verzuimmelding is binnengekomen wordt een proces verbaal opgemaakt.
-Signaal verzuim: als blijkt dat ouder(s) , verzorger(s) en/of het kind willens en wetens niet meewerken aan het komen tot een oplossing wordt een proces verbaal opgemaakt. Indien er sprake is van een zorgwekkende situatie zal een afschrift van het proces verbaal worden gezonden aan de Raad van de Kinderbescherming.

Voortijdig schoolverlaten

De gemeente Zwolle is centrumgemeente voor de uitvoering van de RMC-regeling regio IJssel- Vecht

Hoofddoel van de RMC-regeling is het voorkomen en terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters in de regio. Het middel is een sluitend systeem van melding, registratie en doorverwijzing van de individuele schoolverlater. Hierdoor is een netwerk gerealiseerd tussen gemeenten, onderwijs, hulpverlening, arbeidsbureaus en justitie.
De RMC-regeling hanteert de volgende definitie van een voortijdig schoolverlater: "iemand die in de leeftijd van 12 tot 23 jaar gedurende twee maanden geen school bezoekt of het onderwijs verlaat zonder diploma van een opleiding tot beginnend beroepsbeoefenaar (startkwalificatie).
Dit niveau is bereikt wanneer:
-een diploma HAVO/VWO is behaald;
-minimaal een diploma is behaald op niveau basisberoepsopleiding (niveau 2) van de nieuw kwalificatiestructuur secundair beroepsonderwijs. Dit niveau kan bereikt worden via de beroepsbegeleidende of de beroepsopleidende leerweg.

Werkwijze van het RMC

De leerplichtige jongeren van 12 tot 18 jaar, die dreigen voortijdig het onderwijs te verlaten, worden dor de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de jongere in behandeling genomen.
De niet-leerplichtige ongekwalificeerde jongeren tot 23 jaar worden door gemeenten, scholen, arbeidsbureaus en enkele andere instellingen rechtstreeks bij het RMC gemeld.
De onderwijsconsulent van het RMC heeft een intake- en verwijsfunctie. Uitgangspunt hierbij is de jongeren zoveel mogelijk terug te leiden naar het onderwijs.
Centraal in de uitvoering van de RMC-regeling staat de samenwerking tussen Arbeidsbureau, de WIW-organisaties, jeugdhulpverlening en de gemeenten (leerplicht/RMC). Met deze organisaties zijn overlegteams gevormd, waar jongeren worden besproken, waarvoor geen scholingstraject mogelijk is. Het RMC volgt de jongere tot hij/zij in een traject zit. De registratie voor de regio IJssel-Vecht gebeurt in Zwolle.

Hulpmogelijkheden (zie adressenlijst Productenmap De Veilige School Zwolle)

- Gemeente Zwolle (leerplichtzaken)
- Riagg Zwolle
- Ambelt Jeugdhulp
- Halt Buro Zwolle e.o.
- Regio Politie IJselland
- GGD Regio IJssel-Vecht

Bijlage